

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav nábytku, designu a bydlení

STEAMPUNK – NOVÝ STYL DESIGNU

Bakalářská práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: Steampunk – nový styl designu zpracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny. Souhlasím, aby moje bakalářská práce byla zveřejněna v souladu s § 47b Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne:

podpis studenta:

Poděkování:

Především děkuji vedoucímu mé práce panu Ing. arch. Martinu Kovaříkovi, Ph.D. za možnost vedení práce na toto téma, za nadšení, cenné rady a odborné vedení, při tvorbě této bakalářské práce.

V neposlední řadě velice děkuji mojí rodině a blízkým, kteří mě podporovali nejen při psaní této práce, ale po celou dobu mého studia.

Abstrakt:

Autor: Eva Wolná

Téma: Steampunk – nový styl designu

Bakalářská práce se zabývá Steampunkem – novým stylem designu. Práce popisuje vznik nového stylu a jeho charakteristické znaky. Zabývá se analýzou jednotlivého nábytku, popisuje základní typy materiálů a dekorací.

Součástí jsou ukázky vybraného nábytku, pocházející od nejrůznějších umělců po celém světě, popis jejich typických znaků a materiálů, včetně fotografií nábytku.

Klíčové slova: design, literární hnutí, nábytek, retro-futurismus, sci-fi, steampunk

Abstract:

Name: Eva Wolná

Name of Thesis: Steampunk – New Style of Design

This bachelor thesis deals with steampunk - a new style of design. The thesis describes the formation a new style and its characteristics. It's analyses individual furniture, describes the basic types of materials and decorations.

The part of the thesis includes the exhibition of selected furniture which is coming from various artists around the world, their typical features and the materials, including the photographs of the furniture.

Key words: design, literary movements, furniture, retrofuturismus, sci-fi, steampunk

Obsah

Obsah	5
1. Úvod	7
2. Cíl a metodika.....	8
2.1 Cíl bakalářské práce	8
2.2 Materiál a metodika zpracování	8
3. Rozbor typických prvků steampunku	9
3.1 Charakteristické znaky	12
3.2 Literární žánr	13
3.3 Umění a design.....	14
3.4 Móda	16
4. Steampunk v ČR.....	18
4.1 Aquapark Babylon v Liberci	18
4.2 Steampunk Prague.....	19
4.3 Bar Progress	20
4.4 Cross club Prague.....	21
4.5 Steampunková hospoda Schrott	21
5. Porovnání steampunku s podobnými styly	22
5.1 Industriální styl.....	22
5.2 Cyberpunk	23
5.3 Retro styl	24
6. Příklady steampunkového nábytku.....	25
6.1 Desk 2506.....	25
6.2 Konferenční stůl od J.W.Kinsey	26
6.3 Bruce Rosenbaum a jeho steampunkový dům	27
6.4 Steampunková koupelna Andre Rothblatta.....	29
6.5 Astrolab Dining Table.....	30

7.	Společnosti zabývající se výrobou steampunkového nábytku	31
7.1	Restoration Hardware.....	31
7.2	Relicta Design (BVBA)	33
7.3	Nábytek od Alexander Schlesier	35
7.4	Wrench Works Custom.....	36
8.	Zhodnocení, Diskuze	38
9.	Závěr.....	40
10.	Summary	40
	Seznam použité literatury:	41
	Internetové zdroje:	42
	Seznam obrázků:.....	44

1. ÚVOD

Steampunk je podžánrem sci-fi a fantasy. Vznikl v 80.letech 20.století jako literární hnutí a postupně se začal vyvíjet i v ostatních oblastech umění. Styl je značně inspirován viktoriánskou érou, zahrnuje sociální a technologické pohledy 19. století. Představuje výrobky a vynálezy založené na hlavním zdrojem energie této doby – páře a použití typických prvků steampunku jako jsou převody a ozubená kola.

V oblasti designu je tento žánr populární hlavně v oblasti módy a steampunkových doplňků, šperků. Nadšenci tohoto stylu mimo jiné vytváří i svítidla, upravují elektroniku a nábytek, kombinují v nich aspekty moderního světa a 19. století.

2. CÍL A METODIKA

2.1 Cíl bakalářské práce

Cílem této bakalářské práce je přehledová studie výtvarného stylu „Steampunk“, jeho vzniku a historického vývoje. Zabývá se charakteristickými znaky a základními prvky, které ovlivňují nábytek a interiéry zpracované v tomto žánru. Popisuje historický vznik steampunku, jeho samotný vývoj v uměleckém směru a postupné rozšiřování do podvědomí společnosti.

Dále se zabývá jeho realizacemi v oblasti nábytku po celém světě, včetně zmapování existujících firem zabývajících se prodejem a výrobou steampunkového nábytku do veřejných i neveřejných interiérů.

2.2 Materiál a metodika zpracování

První část práce se zabývá studií a shromážděním dostupných informací v celkové oblasti tohoto žánru. Pojednává o vzniku stylu a popisuje základní prvky (znaky, historie, filozofie, inspirace).

Druhá část práce se zaměřuje na rešerše existujícího nábytku a jejich popis. V neposlední řadě je dodán souhrn neznámějších zahraničních firem zabývajících se výrobou steampunkového nábytku a interiérů, jejich zmapování a popis.

Jelikož se jedná o styl, o kterém není doposud zpracován dostatek literatury, práce čerpá informace zejména ze zahraničních webů a článků.

3. ROZBOR TYPICKÝCH PRVKŮ STEAMPUNKU

Steampunk je žánr, který se nejprve objevil v literatuře přibližně kolem roku 1980 a postupně se vyvíjel v umělecký žánr, kulturní hnutí a styl. Pojem steampunk je složením anglického slova steam (pára) a slova punk (výtržník). Punk pak v tomto stylu poukazuje na rozdíl od klasické sci-fi, ve které je svět dokonale jednotvárný, lesklý a až sterilně čistý. Jsou zde spojovány na jedné straně futuristické a moderní technologie s prostředky a materiály z viktoriánské éry. Jedná se o jednu z nejslavnějších variant retro-futurismu, která zobrazuje nejrůznější vědecké a technické objevy, tak jak by si je lidé představovali v minulosti. Často se jedná o zobrazení, které není funkční a někdy jsou velmi veselé a optimisticky zpracované. Vrchol retro-futurismu spadá do 30. let 20. století, kdy byli lidé v depresi a snažili se od přítomnosti odpoutat tím, že zobrazovali nejrůznější technologie své doby jinak. Mezi nejznámější a nejrozšířenější patří například létající automobil. (Wikipedia, 2015)

Mezi typické prvky steampunku patří parní a převodovková mechanika, dále viktoriánský styl oblékání, kutilství a romantika. Můžeme je nalézt v mnoha oblastech populární kultury, zejména jsou inspirací pro filmy, ale najdeme jimi inspirované i deskové hry, literaturu, či počítačové hry. (Donovan, 2013)

Obr. 1 Létající automobil

Existuje několik variant neboli podžánrů steampunku, které se navzájem odlišují vynecháním nebo přidáním dalších prvků. Mezi základní dva je řazen Clockpunk a Gaslamp fantasy.

Clockpunk

Vyskytuje se zejména jako beletrie. Převládají zde převody a ozubená kola, která se objevují ve všech strojích nebo přenosných zařízeních, od toho je i odvozen název stylu Clock = hodiny. Vizuální styl čerpá zejména z renesanční a barokní éry, což znamená složité zdobení a řezbářské práce, jenž se vyskytují na strojích. Narozdíl od steampunku jsou jako další zdroje energie kromě páry použity i větrné a vodní mlýny. Často se uchyluje i k použití výstředních sil, jako je střelný prach, nebo dokonce funkční magie a alchymie. (VanderMeer, 2011)

Obr. 2 Steampunkový konferenční stůl

Gaslamp fantasy (Gas light fantasy)

Dalším podžánrem je Gaslamp fantasy, také nazýván jako Gas light fantasy. Název je odvozen od slovíček gas = plyn a lamp/light = lampa/světlo. Plynová světla jsou typickým a hlavním prvkem této historické fantasy, v níž je popisována společnost v 19. století. Ze začátku se používal pouze na pouliční osvětlení, ale nakonec se začal rozšiřovat i do továren (které díky světlu mohly mít nepřetržitý provoz), muzeí a divadel. Celý tento žánr je zařazen do 19. popřípadě brzkého 20. století, silně ovlivněn Anglií a zejména viktoriánskou a edwardovskou érou. Gaslamp fantasy se nezaměřuje jako steampunk na rozvoj alternativní technologie, ale namísto toho se orientuje na nadpřirozené prvky. (Steampunk wikia, 2015)

Diesel Punk

Třetím podžánrem steampunku je Diesel Punk, vycházející z meziválečného období až do roku 1950. Používá retro-futuristické prvky, jako například létající stroje a vzducholodě. Kombinuje hlavně estetiku dieslových technologií a postmoderní cítění. V roce 2001 ho vytvořil herní tvůrce a designér Lewis Pollak ve hře Children of the Sun, od té doby se objevuje v různých odvětvích umění, jako je hudba, filmy a hry. Dieselpunk v interiérech pak zastupují například staré miny ze začátku druhé světové války, které jsou použity jako krby, židle, nebo psací stoly. (Wikipedia, 2015)

Obr. 3 Diesel punkový psací stůl

Mezi další méně známé varianty patří **atompunk**, kde hlavním zdrojem energie namísto páry je jaderný reaktor. Týká se poměrně krátkého období v letech 1945-1965. Je spjat s atomovým věkem, dobýváním vesmíru a popisuje příběhy radioaktivních superhrdinů. Dále existuje **Tesla Punk** – tento styl je ve své tvůrčí práci spojen s využíváním elektřiny, která nahrazuje parní mechanismy.

V současné době má steampunk rozsáhlou fanouškovskou základnu po celém světě. Toto ohromující téma přitahuje nadšence na tvůrčí veletrhy, festivaly, módní přehlídky, výstavy umění, či hudební vystoupení. Každý z nich pak přináší svůj vlastní pohled na to, co je to steampunk. Žánr přitahuje mladé i staré a dokáže inspirovat i ty, kteří by sami sebe nikdy nepovažovali za umělce. (Grymm, 2011)

Lidé mají steampunk rádi zejména kvůli dvěma věcem. První je stylové oblékání, které je tajuplné a výstřední. Druhá věc, je že steampunk design vypadá skvěle. Průmyslová revoluce zestárla. Stroje, které kdysi považovali za satanistické, nyní vypadají romanticky. Spousta lidí se tak chce navrátit do období romantiky a gentlemanství. (VanderMeer, 2011)

Tato komunita je znuděna reálným světem. Miluje stroje a podporuje kutilství. Je unavená z toho, že v dnešním moderním světě každý člověk vlastní několik technických zařízení, ale jen málokdo si je dovede sám opravit, namísto toho jsou jen zahozeny a nahrazeny jinými. Fanoušci steampunku se popisují, jako komunita mechanických kouzelníků, jenž okouzluje reálný svět. (Killjoy, 2013)

3.1 Charakteristické znaky

V tomto žánru se objevuje několik hlavních znaků, které se vyskytují od módy až po interiér. Jsou to prvky, kterými je steampunk charakteristický.

Převodková mechanika (ozubená kola)

Jsou vyrobeny z různých kovů a jedná se o nejpoužívanější prvek v tomto stylu. Mají různé velikosti a využití. Zatímco v módě se používají malé kola, z hodinkových mechanismů, jako součástky k výrobě šperků, velká ozubená kola ze strojů mohou sloužit k výrobě nábytku a dekorací v interiéru.

Ocelové a měděné trubky

Jedná se o druhý nejpoužívanější prvek, jenž nachází obrovské využití zejména ve steampunkových interiérech a nábytku. Navozují pocit starých továren a společně k nim patří neodmyslitelně i pára.

Edisonovy žárovky

Používají se pro osvětlení, často bývají v kombinaci s ocelovými trubkami nebo skleněných lahví. Vzhled této žárovky podtrhuje vědecko fantastickou stránku dekorací.

Mezi další hojně využívané prvky patří vzducholodě, ponorky a chobotnice jako inspirace z románů Julese Verna. V steampunkové módě se používají letecké brýle, cylindry a neodmyslitelnou součástí jsou kapesní hodinky.

3.2 Literární žánr

Steampunk vznikl původně jako literární žánr. Díla se odehrávala většinou v nejrůznějších alternativních prostředích. Popisují společnost, jejíž technologie byla zaměřena na páru jako hlavní zdroj energie. Většina děl má obvykle romantické nebo dobrodružné zaměření, ovšem narozdíl od obyčejných historických románů představují i vynálezy, historické události a technologie, které jsou buďto smyšlené, nebo existovaly v jiném historickém období a jinak.

Jako zjednodušený popis tohoto literárního žánru by se dal použít fakt, že se jedná o smíšeninu dnešního sci-fi a dobrodružného románu, popřípadě alternativní historií. Ovšem rozsah děl je ve steampunku poměrně široký, a zatímco jedny díla vytváří příběhy založené na vymyšlené historii, druhé popisují příběh historicky přesně. Nicméně se v dílech objevují nové vědecko-technické vynálezy, které mohou změnit společenské a politické události.

Významným předchůdcem steampunku byl Jules Verne. Spisovatel vědeckofantastické literatury, který ve svých dílech předpověděl mnoho vědeckých a technických objevů. Ve svých knihách píše o vzdušných balónech, skafandrech, kosmických cestách, elektrických motorech, vrtulnicích atd. Dalším spisovatelem byl Herbert George Wells, jenž v roce 1895 vydal Stroj času. Panuje všeobecná představa, že tito dva spisovatelé byli tvůrci steampunku, to ovšem není pravda. Oba psali v 19. nebo na začátku 20. století, ale steampunk jako pojem vznikl až v roce 1987. Psali o viktoriánské éře, protože v ní žili, jsou praotci sci-fi. (Greyscale, 2013)

Pokud ovšem píše moderní spisovatel o tomto prostředí s aktuálními nápady a technologiemi je to naprosto odlišná věc. Jedny z prvních příběhů, které spadají přímo pod Steampunk jsou řazeny:

- Homunculus (1986), James Blaylock;
- Infernal Devices (1987), K.W. Jeter;
- The Difference Engine (1990), Bruce Stelling a William Gibson;
- The Hollow Earth (1990), Rudy Rucker;
- Lord Kelvin's Machine (1992), James Blaylock;
- Anti-Ice (1993), Stephen Baxter;
- The Steampunk Trilogy (1995), Paul Di Filippo;
- Naming the Dead (1999), Paul J. McAuley;
- The Blue Portal (2002), Eric Brown.

3.3 Umění a design

Kvůli krizi, která vznikla v herním a filmovém průmyslu se designéři rozhodli vytvořit svět z viktoriánského sci-fi. Náměty pro vznik této kultury byly knihy Julesa Verne nebo některé z návrhů Leonarda da Vinci. Byl tak spojen vzhled 19. století s dnešními vědeckotechnickými vynálezy. Stal se velmi populárním a dnes obsadil všechna odvětví zábavného průmyslu. V počítačových hrách většina strojů a technologií pracuje díky hlavnímu zdroji energie – páře. Mohou se ale objevit i plazmové pistole, pušky a děla. Co se týče oděvů, nalezneme jakýsi mix dobového a moderního oblékání s důrazem na ornamenty. Jako základní materiál pro stroje a přístroje je použití mědi a bronzu.

Zatímco v zahraničí je steampunk velmi populární, u nás bychom jako předchůdce steampunku mohly považovat některé Zemanovy filmy. Například vědeckofantastický film *Vynález zkázy* natočený roku 1958, podle románu spisovatele Julesa Verne. Nachází se v něm spousta prvků steampunku, jako například vzducholodě, ponorky, chobotnice a stroje složené z ozubených kol. (Sirkin, 2013)

V poslední době se začalo objevovat mnoho moderních filmů, jejichž prostředí má výrazné prvky steampunku. Nalezneme v nich mnoho prvků a rekvizit, například film *Hellboy* (2004) a jeho druhý díl *Hellboy 2: Zlatá armáda* (2008), kde je zejména nejvýrazněji zastoupen clockpunk, nebo *Van Helsing* (2004) a novodobé zpracování *Jeníčka a Mařenky: Lovci čarodějnic* (2013) s nádechem Gaslamp fantasy, dále i film *Sherlock Holmes* (2009).

Existuje řada filmů, které se nechaly inspirovat romány Julesa Verne, v nichž je zobrazen Steampunk. V roce 1954 vydal Walt Disney film *20.000 mil pod mořem*. Obsahoval mnoho steampunkových prvků a mnozí jej považují za filmové kořeny Steampunku. V příběhu byl vytvořen návrh slavné ponorky *Nautilus*, včetně jejich interiérů a podvodního zařízení posádky. Jsou i další pohádky produkované Walt Disney, jejichž tematika nebo prvky by se daly zařadit do tohoto žánru, jako například *Planeta pokladů* (2002), nebo *Atlantida: Tajemná říše* (2001). (Perschnon, 2010)

Mezi nepřekonatelnou Steampunk pohádku jistě patří *Zámek v oblacích* (Howl no ugoku shiro, 2004) inspirovaný románem od Dianna Wynne Jones. Je to nádherný steampunk anime film režírovaný Hayao Miyazaki. Film je řazen do Edwardského období, kdy jsou parní energie a koňské síly ještě v běžném používání, ale pomalu je začínají zastupovat elektřina a motory s vnitřním spalováním. Objevuje se v něm značné

množství magie a démonů. Miyazaki zde zobrazuje své technologické fantasy téměř okamžitě pochodujícím zámek. Stroj, který vypadá jako loděnice z 19. století, je jakoby transformován do tvaru různých zvířat, kráčejíci přes krajinu na kuřích nohách.

Obr. 4 Zámek v oblacích

Tyto a spoustu dalších filmů mnoha divákům přiblížilo téma steampunk a několik fanoušků jej začalo aktivně rozvíjet. V prostředí umění a designu dnes nalezneme spoustu výtvorů od knih, her, nábytku a fotografií až po oděvy, počítače, hodiny, umělecké kování nebo i hudební projekty. (Perschon, 2010)

Od října 2009 do února 2010 pořádal Oxford první velkou výstavu steampunkových uměleckých předmětů v Muzeu historie vědy (Museum of the History of Science). Tato výstava představila díla osmnácti steampunkových umělců z celého světa. Ukázala se být velmi úspěšná a přilákala více než osmdesát tisíc návštěvníků. (Donovan, 2013)

3.4 Můda

Steampunk móda se vyvinula do nápaditého oblékání, které se inspiruje v estetice minulosti. Míchá dohromady moderní styly oblékání a oděvy z viktoriánské éry. Obvykle zahrnuje v dámském oblečení korzety, šaty a spodničky, nebo i halenky a sukně eliptického nebo kuželového tvaru. V pánském oblečení se objevují obleky a vesty, kabáty, cylindry, fraky a kamaše, nebo i vojensky inspirované oblečení.

Obr. 5 Steampunková móda pro muže

Materiály jsou založeny spíše na použití kůže a kovu, než na bavlně a dalších textilních vláken. Tyto outfity obvykle doplňují hodinky, slunečníky nebo brýle. Moderní elektrotechnologické doplňky, jako jsou mobilní telefony nebo hudební přehrávače, jsou upraveny tak, aby představovaly viktoriánský vzhled. (Donovan, 2013)

Objevuje se i oblékání ve stylu Lolita, což je japonský módní styl, jenž vznikl v roce 1980. Také čerpá z viktoriánské Anglie ale je více holčičí, kratší. Jejich typická silueta se skládá ze sukně nad kolena, spodničky a užšího živůtku. (VanderMeer, 2011)

Kapesní hodinky jsou nejpoužívanějším doplňkem, který se používá bez ohledu na pohlaví. V té době ještě neexistovaly náramkové hodinky a proto se nosily hodinky

v kapse vesty. Další důležitou součástí oděvu je pokrývka hlavy. Často to bývá cylindr, helma, lovecká čepice, pirátský šátek a podobně. Vlasy mohou být vyzdobeny stužkami, peřím, korálky, dráty a mohou se objevovat i dredy. Jako další základní doplněk jsou považovány brýle, díky kterým dokáže i to nejelegantnější oblečení získat výstřední vzhled. Brýle jsou v steampunkové fikci používány jako ochrana při cestování v čase, nebo před jiskrami během tvorby nejrůznějších věcí a vynálezů, k létání, pilotování vzducholodě nebo prostě jen ke zlepšení zraku. Obvykle mají větší tloušťku čoček a jsou zdobeny mosazným kováním. (Steampunk wikia, 2015)

Obecně se o módě ví, že styly jsou cyklické. Co je populární v jedné z dekad je za nějaký čas z módy, a za několik let se opět vrací. V posledním desetiletí bylo velmi populární malé, krátké oblečení a nyní se začínáme vracet zpět ke konzervativnímu oblečení. Stále je to oblečení těsné, obepínající postavu, ale odhalování kůže už není tolik v módě, jako před několika roky. (Sirkin, 2013)

Obr. 6 Kolekce Prada

Obrázek nahoře je jedna z nových řad známé módní značky Prada. Nejedná se přímo o Steampunk, ale můžeme si povšimnout, že estetika je velmi čerpána z viktoriánské a edwardovské éry.

4. STEAMPUNK V ČR

Co se týče přijímání trendů v českém prostředí dochází neustále k opoždování. Důsledkem toho je, že Steampunk zde začíná pronikávat teprve dnes a to zejména jako módní směr a hudební žánr. Steampunková literatura je v České republice ještě ve stavu zrodu podobně jako nábytek, nebo interiéry. Typickými charakteristickými vlastnostmi pro český steampunk je hravost, humor a fraška. Steampunkem se začalo zabývat několik nejrůznějších umělců, co se týče šperků, módy a dekorací a díky nim se steampunk rozšiřuje i na nejrůznější akce po České republice. Existují tedy stánky s ručně vyráběným steampunkovým zbožím, objevující se například na vánočních nebo velikonočních trzích.

4.1 Aquapark Babylon v Liberci

V České republice zatím neexistuje mnoho míst, které by se pyšnily steampunkovým designem. V květnu 2015 se po odstávce znovuotevřel Aquapark Babylon v Liberci. Během odstávky bylo vylepšeno vzduchotechnické zázemí a filtrace zlepšující cirkulaci vody, ale zásadní změna se týkala hlavně designu interiéru. Dvojice autorů Rudolf Wronka a Iva Jirošová z uměleckého ateliéru Artklasik toto místo povýšili na katedrálu steampunku v Česku. (Pešek, 2015)

Obr. 7 Aquapark Babylon

Byla vytvořena nástěnná malba o ploše 38 metrů, zachycuje odlétající vzducholod', máják, větrnou elektrárnu, chobotnici a další z prvků charakteristických pro tento umělecký styl. Obraz je ručně malován, nejsou použity žádné fototapety. Mimo tuto malbu se v interiéru nachází spousta dalších steampunkových dekorací jako například světelné varhany, maják nebo větrný mlýn. Díky tomuto originálnímu nápadu vznikl jediný vodní svět ve střední Evropě inspirovaný viktoriánskou érou a Julesem Verne.

4.2 Steampunk Prague

Je jedním ze tří steampunkových barů nacházejících se v Praze - Staré Město, vznikl v roce 2015 a jedná se o restauraci, bar a klub. Bar je rozdělený na dvě patra.

Obr. 8 Steampunk Prague

V horní části baru se nachází napodobeniny plynového osvětlení, na cihlové stěně naproti baru je vymodelována hodinková mechanika. Jsou zde použity kovové stolky a židle v kombinaci kovu a čalounění. Po sestupu do nižší úrovně baru zaujmou poosvětlené ozubené kolečka, vyfrézované do kovového obložení baru, která se nacházela i na obložení schodiště v první úrovni baru.

4.3 Bar Progress

Tento bar a klub se nachází v Praze 3 na ulici Cimburkova. Podobně jako bar Stampunk Prague má i Progress bar dvě úrovně. Dominantou tohoto podniku jsou ručně malované prvky jako vzducholodě a převodková mechanika. Nachází se zde dřevěné stolečky a židle, kožené sedačky. Nad vrchní částí baru se po celé úrovni táhnou měděné trubky, které dokonale navazují na parní tematiku nakreslenou na zdech. Další zajímavostí tohoto baru je zdobený strop, který v kombinaci s cihlovými zdmi a malbami definitivně podtrhuje kouzlo tohoto baru.

Obr. 9 Bar Progress

4.4 Cross club Prague

Klub se nachází v Praze na ulici Plynární. V klubu je trvalá expozice soch designéra Františka Chmelíka, jenž vznikly recyklací různých materiálů. Kouzlo jim dodává barevné osvětlení klubu ve výrazných barvách jako je zelená, červená a fialová. V horním patře klubu se nachází kavárna, která byla otevřená v roce 2009.

Obr. 10 Cross club

4.5 Steampunková hospoda Schrott

Hospoda, bar a galerie byla otevřena přibližně před rokem v Brně na ulici Křenová. Hlavní dominantou klubu je mozaika z plošných spojů nebo-li z tišťáků (jedná se o základní součást elektroniky, sloužící pro mechanické a elektrické propojení elektronických součástek). Nachází se zde i stěna s ampérmetry, psací stroj, nebo i velké hodiny. Zaujme i použití starých sedaček z šalin, které jsou natřeny a doplněny o kovové nohy.

Obr. 11 Hospoda Schrott

5. POROVNÁNÍ STEAMPUNKU S PODOBNÝMI STYLY

V oblasti interiérového designu se nachází několik stylů, které mají částečně podobné prvky jako steampunk. Zatímco u některých stylů je to podobnost v používání stejných materiálů a barev, jiné se vyznačují použitím podobných prvků jako u retro-futurismu.

5.1 Industriální styl

Industriální styl je inspirovaný dobou pokročilé průmyslové revoluce v kombinaci s moderními designy. Na rozdíl od steampunku, páru a barevné kovy zde střídá elektřina a opotřebované strojní zařízení průmyslové výroby. Industriální interiéry se nechaly inspirovat průmyslovými provozy a továrními halami, proto se zde s oblibou používají loftové byty, nebo prostory s vysokými stropy.

Obr. 12 Industriální interiér

Používá materiály jako beton, kov, sklo nebo dlažbu, jsou to interiéry na jednu stranu jednoduché, minimalistické a na druhou drsné. Používají se hrubé doplňky ze starého železa, oceli a dřeva. Často se v interiérech využívá kovových skříněk, které napodobňují staré strojírenské skříně z šaten strojírenských podniků. Jedná se o nejvíce podobný styl k steampunku s kterým bývá i často zaměňován.

5.2 Cyberpunk

Je podžánrem sci-fi, který vznikl dříve než steampunk. Je zde podobnost v názvu, která zároveň prvním slovem odlišuje oba dva styly. Zatímco steampunk klade důraz na převodovkovou a parní mechaniku v cyberpunku je místo páry použita kybernetika. Tento žánr je postaven na světě plném počítačů, přenosu informací a umělou inteligencí.

Obr. 13 Cyberpunk

Jelikož stál cyberpunk při zrodu steampunku, byly si ze začátku oba žánry podobné a to zejména v literatuře se výrazně podobaly. Děj v cyberpunku se odehrává v budoucnosti, která je situována mezi 10-50 lety od současnosti. Většinou je svět v tomto sci-fi ovládán mocností, proti které bojuje hrdina za pomoci informačních technologií, tedy hacker. (Straková, 2009)

5.3 Retro styl

V posledním čase se stal velmi populární retro styl, který patří mezi tři nejoblíbenější styly současnosti (skandinávský, retro, rustikální). Je to mix starých stylů a nových forem, kombinuje podobně jako steampunk staré materiály s novodobými prvky, například materiály a povrchovou úpravu. Často se používá nábytek kruhový nebo elipsový nábytek, čerpá z období zahrnující 50. až 70. léta 20. století.

Retro styl ovšem spojuje výrazné barvy a tisky, nebo jemnější použití tapet s geometricky opakujícími se vzory. Na rozdíl od steampunku používá výraznější barvy a křivky, zejména pak kruhy a elipsy, kterými je inspirován i nábytek. Společné mají i používání repasovaných nábytků a doplňků v interiéru.

Obr. 14 Retro styl v interiéru

6. PŘÍKLADY STEAMPUNKOVÉHO NÁBYTKU

V současné době se po celém světě rozšiřuje výroba steampunkového nábytku. V následující kapitole jsou popsány některé z nejzajímavějších příkladů od různých světových designérů a fanoušků steampunku.

6.1 Desk 2506

Obr. 15 Desk2506

Tento masivní stůl, vytvořil z repasovaných materiálů, návrhář a sochař Jordan Waraksa, jenž našel ve steampunku značné zalíbení. Umělec sídlí ve Milwaukee, Wisconsin/USA. Svou konstrukci pojmenoval Desk2506 a i když to možná na první pohled nevypadá má v sobě několik zvláštností. Převody, které jsou použity pro nohy stolu byly původně součástí starého otočného mostu v Milwaukee. Podobně tak i dřevo má svůj historický charakter, bylo zachráněno ze 126 let staré stodoly v jihovýchodním Wisconsin. Jordan navrhl hned několik stolů, soch, policových systémů a velmi originálních svítidel ovlivněných tímto žánrem.

6.2 Konferenční stůl od J.W.Kinsey

Dalším designérem, který navrhuje a vyrábí steampunkový nábytek a dekorace do interiéru je J.W. Kinsey. V současné době bydlí ve městě Silverton (Oregon) a steampunku se začal věnovat po roce 1990. V jeho portfoliu nalezneme řadu svítidel, cryptexů a různého nábytku.

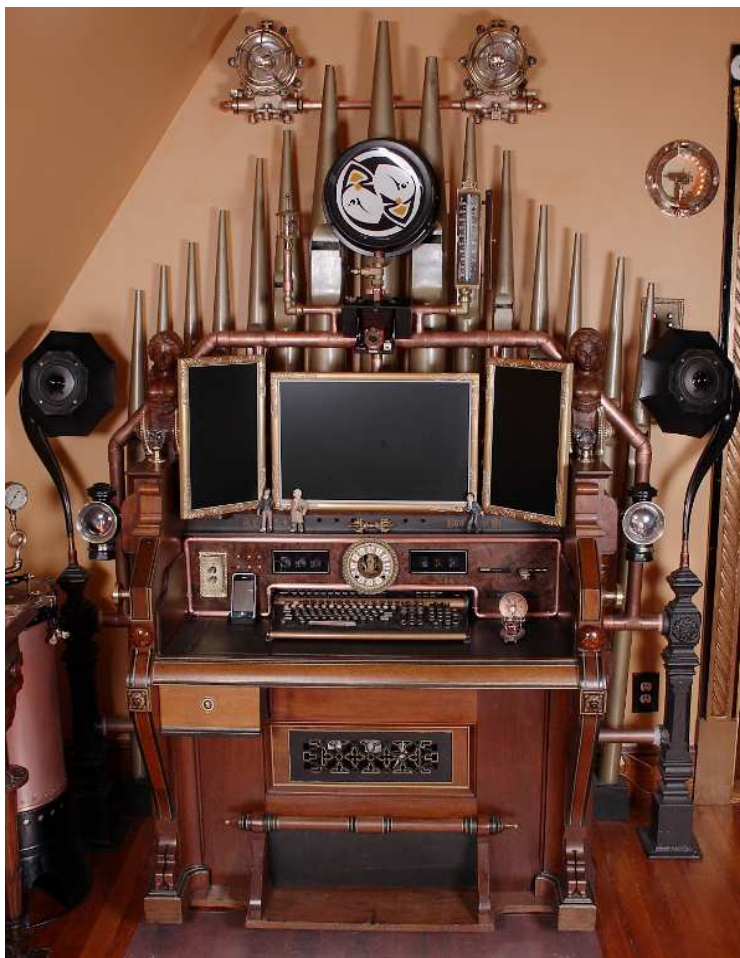

Obr. 16 Konferenční stůl od J.W.Kinsey

Tento stůl J.W. Kinsey vyrobil z rotačního motoru letadla Kenner 1920, který našel v staré stodole. Motor byl rozmontován na šest kusů, takže jej musel opětovně složit. Navíc odstranil zadní hliníkový kryt, čímž vystavil všechny převody a hřídele. Motor leží přední částí dolů, takže zadní část s vystavenými převody zakryl skleněnou deskou, čímž z rotačního motoru vytvořil „koffe table“. (Grymm, 2011)

6.3 Bruce Rosenbaum a jeho steampunkový dům

Na obrázku nahoře se nachází počítačový stůl od Bruce Rosenbaum, amerického umělce a designéra. Ten společně se svou manželkou začal předělávat svůj dům ve městě Sharon v Massachusetts do steampunkového designu.

Obr. 17 Počítačový stůl

Tělo stolu je vyrobeno z konstrukce varhan z 19. Století. Všechny hlavní komponenty jsou viktoriánské starožitnosti nebo zachráněné předměty. Varhaní píšťaly namontované na stěně za konzolou jsou otočené vzhůru nohama. Ve skutečnosti nikdy nebyly funkční a v kostele sloužily jako okrasná atrapa, zatímco funkční ale méně krásné trubky byly schované. Vyrobení stolu zabralo šest měsíců a na jeho návrhu se podíleli čtyři řemeslníci z různých odvětví aby bylo možné sladit, obnovit a upravit starožitnost s instalací počítačových součástí. Nachází se zde tři monitory, počítač,

tiskárna, webová kamera a reproduktory po obou stranách, umístěné na litinových sloupcích. (Slatt, 2010)

Bruceův dům byl postaven v roce 1901 a rekonstrukci ve steampunkovém stylu začali v roce 2007. V současné době obsahuje několik steampunkových doplňků a nábytku. V jídelně se nachází opravený viktoriánský ohřívač, v kuchyni starý sporák, který byl vyčištěn a natřen. Dominantou kuchyně je starožitný tiskařský stůl, jelikož nebyl tak široký aby vyplnil prostor doplnili jej o podstavec z dívčí školy poblíž Bostnu. V obývacím pokoji instalovali do křbové vložky moderní elektroniku jako je televize a DVD přehrávače. (Slatt, 2010)

Obr. 18 Kuchyňský pult z tiskařského stolu

6.4 Steampunková koupelna Andre Rothblatta

Andre Rothblat je architekt ze San Francisca. V roce 2012 navrhl koupelnu pro steampunkové nadšence, jejichž dům je umístěn v Haight-Ashbury (centrální zóna v San Francisco). Architekt byl se steampunkem seznámen díky klientům, kteří ho s touto nabídkou oslovili. (Nightsdale, 2012)

Obr. 19 Steampunková koupelna

V koupelně se nachází bludiště z měděného potrubí, tmavé dlaždice a tapety napodobující viktoriánské období. Nechybí použití Edisonových žárovek, které jsou umístěny po obou stranách zrcadla.

Jedná se o unikátní, jedinečnou koupelnu a první steampunkovou koupelnu, která byla navržena a realizována architektem.

6.5 Astrolab Dining Table

Jedná se o skleněný jídelní stůl světového distributora v oblasti designu Roche Bobis. Jedná se o rozkládací stůl s 12 mm tlustou skleněnou deskou, kterou lze po obou stranách rozšířit o 40 cm. Zajímavostí je že se rozkládá pomocí motorového mechanismu, který je zakombinován do konstrukce stolu a ovládá se pomocí dálkového ovladače. (Roche Bobois, 2016)

Obr. 20 Astrolab Dining Table

Roche Bobis úzce spolupracuje s designéry jako jsou Ora Ito, Cédric Ragot, Sacha Laric a další. Nabízí širokou škálu exkluzivních designových výrobků.

7. SPOLEČNOSTI A DESIGNÉŘI ZABÝVAJÍCÍ SE VÝROBOU STEAMPUNKOVÉHO NÁBYTKU

Jelikož steampunk narůstá na oblíbenosti a ne vždy jsou nadšenci natolik zruční aby si svůj nábytek vyrobili sami, začaly se zejména v USA objevovat firmy zabývající se prodejem, výrobou a designem steampunkového nábytku.

7.1 Restoration Hardware

Obr. 21 Aviator chair

Toto křeslo s názvem Aviator chair (letecké křeslo) najdeme v sortimentu obchodního řetězce Restoration Hardware. Dirma byla založena roku 1979 v Kalifornii a v současné době působí na trhu v USA a Canadě.

Aviator chair je inspirován bojovými letouny z druhé světové války. Aerodynamická křivka je vyrobená z hliníku s odhaleným ocelovými šrouby. Sedák a

opěradlo jsou z kůže. Výrobce udává, že je kůže stejně měkká jako letecké bundy, jejichž vzhled silně připomíná. Křeslo váží 50 kg, na šířku a výšku měří 71 cm, hluboké je 96,5 cm. Na výběr je 7 variant kůží v několika barvách. Dle variant a barvy kůží se odvíjí i cena křesla, která se pohybuje mezi 45 480 - 74 580 Kč (pro členy 34 104 - 55 704 Kč).

Součástí sortimentu je i kancelářský stůl Aviator wing desk, který svým tvarem napodobuje ohnuté křídlo zmodernizovaných stíhaček z druhé světové války. Nebo i lehátka vymyšlená kanadským designérem David Catta. Tento nábytek není vyroben z reálných částí letadel, ale je jimi pouze inspirován. (Nagy, 2014)

Obr. 22 Kolekce Aviator

Mezi další nábytek z kolekce Aviator patří i kovové skřínky o různých rozměrech, s policovým systémem nebo vybavené zásuvkami. Tyto skříně a skřínky byly inspirovány šatními skříněmi ze strojírenských dílen a fabrik.

7.2 Relicta Design (BVBA)

Společnost založili Rosario Gallina a Tiziano Rutilo roku 2010 v Belgii s oficiálním sídlem v Bruselu. Zabývá se výrobou luxusního nábytku a všechny jejich produkty jsou vyrobeny ze zbytků letadlových těl. Design tohoto nábytku vznikl sloučením letectví a interiérovým designem. Byla inspirována cestovatelskou vášní a návštěvou pohřebišť letadel v Kalifornii. Slovo relictia pochází z latiny, kde znamená zbytek, kostra. (Relicta design, 2016)

Obr. 23 Rosario Gallina a Tiziano Rutilo

Myšlenkou společnosti je recyklování a navrácení hodnoty těmto zapomenutým kusům, dát jim druhý život. Jejich cílem není stát se globální firmou s hromadnou výrobou, naopak se chtějí výrobky rozšířit po světě se zachováním jejich unikátnosti. Designéři vytváří jedinečné a exkluzivní konferenční stoly, psací stoly, křesla, nebo i recepce.

Mezi květnem 2011 a listopadem 2012 byla výroba omezená na dvanáct kusů, po úspěšné vernisáži v Bruselu následovaly další v Paříži, Monaku a Dubaji. Jelikož se jedná o velmi jedinečné výrobky, nábytek se prodává na aukcích. Například dvousedadlo Pratt & Whitney, jehož cena se odhadovala na £ 3,000 - 5,000 GBP, bylo na Londýnské aukci v roce 2013 prodáno za £ 5.625 GBP (194 062 Kč).

Obr. 24 Relicta Design

Konferenční stůl na obrázku má název Mixer Tulip 737 a je vyroben u hliníkové letadlové turbíny a skla. Vedle něj je jedna z částí dvojitého sedadla s názvem Pratt & Whitney vytvořené ze vstupního ústrojí turbodmychadlového motoru. (Relicta design, 2016)

7.3 Nábytek od Alexander Schlesier

Alexander Schlesier je německý designér a CAD modelář, nadšenec steampunku. Narodil se v roce 1977 ve městě Plavno (Plauen, Německo). Vyrábí steampunkový nábytek, oblečení a nejrůznější doplňky a dekorace, které následně prodává na svém webu. Mimo tyto výrobky nabízí i zakázkovou výrobu, jako je například i výroba rekvizit pro filmovou a televizní reprodukci. (Steampunker, 2016)

Obr. 25 Počítačový stůl od Alexander Schlesier

V roce 2011 se podílel na fotografickém projektu Das Logbuch der Zeitreisenden (Deník cestovatele v čase). Jedná se o sbírku steampunkových fotografií od Thomas Saur. V rámci projektu vyráběl Alexander technické vybavení (přenosné stroje času, brýle, atd) a dále působil jako návrhář a stylista fotografických snímků.

K výrobě se snaží používat autentické starožitnosti s patinou, některé ze základních prvků jsou starší více než 100 let. Díky těmto elementům vytváří naprosto ojedinělé umělecké díla s kusem historie. Mezi jeho nábytkové výtvořky patří například počítačový stůl vyrobený ze starého šicího stroje Singer. (Steampunker, 2016)

7.4 Wrench Works Custom

Je malá firma, založená Justinem Osbornem v roce 2015 v Massachusetts (USA). Zabývá se výrobou a návrhem vlastních bytových doplňků a umění. Pracuje se různými druhy dřeva a kovů. Většina výrobků je inspirována steampunkem popřípadě industriálním stylem. Z nábytku firma Osborne vyrábí většinou konferenční a odkládací stolky i barový stůl s barovými židlemi, kromě toho vyrábí i stolní lampy, hodiny a ostatní dekorace. (Wrenchworkscustom, 2013)

Obr. 26 Konferenční stůl od Justina Osborna

Jelikož se jedná o ruční výrobu mohou se výrobky po domluvě se zákazníkem upravit. Tento konferenční stůl může být vyroben v různých variacích. Nohy mohou být z válcové trubky, s čtvercovým průřezem nebo z vačkové hřídele. Součástí je i skleněná plocha, která není vyfocena na obrázku. (Wrenchworkscustom, 2013)

7.5 Mati Karmin

Mati Karmin se narodil v roce 1959 v Estonsku a je považován za jednoho z nejněmějších sochařů současnosti. Je zároveň jedním z umělců, kteří se zamilovali do steampunku. Konkrétně Karmin používá součástky starých sovětských min k výrobě nábytku, osvětlení a dalších dekorací do interiéru.

Obr. 27 Minový nábytek

Jeho portfolio v současnosti zahrnuje již několik „minových“ prací a doplňků. Jako například postel, psací stůl, skříň atd. Ve psacím stole nechybí jsou samozřejmostí zásuvky, které se vysouvají na kolečkových ložiskách. Stolovou desku tvoří masivní leštěná žula. Mimo nábytku vytváří z válečných min i krby a svítidla. (Marinemine, 2016)

8. ZHODNOCENÍ, DISKUZE

Jako nový styl v designu nábytku a interiéru, se nachází v tvorbě 21. století se stále větším zastoupením. Nejen v oblasti architektury a designu došlo k vyčerpání nových nápadů, kvůli čemuž se lidé vrací do minulosti, kde se nechávají inspirovat. To můžeme nejvíce pocítit v oblasti módy, kdy se staré trendy za pár let vracejí opět do módy. Nejedná se o přesné kopírování minulosti, ale sloučí se současné materiály se střihy, nebo vzory z minulosti a naopak.

Steampunk je kombinací návratu do minulosti (retrofuturismu) a sci-fi. Podle mého názoru se jedná o silnou souhru s osvědčenými základy, která se bude i nadále rozvíjet a získávat na své popularitě. Doposud bylo období vlády dokonale moderních, čistých liniích, kombinujících sklo, lesk a světlé barvy. Podobně, jak tomu bývalo i v historii, myslím si že se postupně blíží přelom, kdy se společnost začne pomalu uchylovat k opačnému směru. Proto se v názvu tohoto žánru nachází i slovo punk, které je znakem rebelie a vzpoury.

Tento styl má své podmanivé kouzlo, spojuje romantiku a gentlemanství se zdánlivě nesouvisejícím továrenským nábytkem a částmi strojů. V tomto technologickém věku je retro styl, který je inspirován parními lokomotivami, přitažlivý a půvabný. Kombinací starých žárovek, repasovaného nábytku, a převodů tak vzniká něco až téměř magického. Obnovuje a zapojuje lidskou fantazii, nebo inspiruje ke kutilství. Modernismus si klade za cíl eliminovat složitost a zdobení prvků, jedná se o čistý a jednoduchý styl, skrývající většinu funkcí. Steampunk je jakousi vzpourou proti této myšlence a naopak si klade za cíl odhalit jak mechanismy fungují.

Když se před několika lety, kdy se začal tento styl objevovat v zahraničí, diskutovalo se na webových stránkách, zda tento umělecký směr přežije nebo upadne v zapomnění, panovaly nejrůznější názory. Teď o pár let později, kdy se steampunk začal úspěšně rozšiřovat i po Evropě, vzniká rozsáhlá základna příznivců tohoto umění. Většina nadšenců tohoto žánru, pochází z „mladší“ generace, kdy počítače a mobilní telefony jsou součástí běžného života a jen málo kdo ví, na základě čeho tato technika funguje. Ať už se bude jednat o mladé lidi jenž žasnou nad starou pevnou linkou s otáčecím ciferníkem, nebo generace která na ně ráda vzpomíná, myslím si, že budou tento směr i nadále rozvíjet. Pro někoho možná působí přehnaně a neuspořádaně, ale pro

ostatní je to styl jenž rozvíjí fantazii a vytváří něco unikátního. Podstatný podíl na rozvíjení tohoto žánru mají bezpochyby nejrůznější filmy a seriály, které využívají steampunkových prvků a podstatně pak přibližují tento styl.

Vzhledem k omezenému rozšíření tohoto žánru, panuje u široké společnosti názor, že steampunk vniká poměrně jednoduše přidáním několika ozubených koleček. Opak je ovšem pravdou. Dle mého názoru je opravdu těžké vytvořit onen správný steampunkový nábytek. Objevit součástku s kusem historie a svou důstojností a propojit ji s prvky moderního světa. Zformovat souhru mezi drsnými materiály, jako jsou kovové trubky a dřevo, naopak s jemným zdobením a materiály. Vytvořit kvalitní steampunk, bez kýčovité přehlácanosti je tedy náročné nejen materiálově a vzhledově, ale i po finanční a řemeslné stránce. A právě to je hlavní důvod proč tento žánr inspiruje a fascinuje čím dál více fanoušků.

Osobně si zatím příliš nedokážu představit použití steampunku v celém interiéru bytu. Naopak za velice příjemné považuji využití tohoto stylu ve veřejných interiérech, jako jsou kluby, hospody a kavárny. Naprosto mě nadchla představa některých funkčních steampunkových kaváren, které doslova člověka stáhnou do světa plného fantastických vynálezů, starých map a tikajících hodin.

9. ZÁVĚR

Ze studií jenž byly provedeny na základě psaní bakalářské práce vyplývá, že se steampunk neustále vyvíjí do nejrůznějších odvětví a zemí. Oslovuje různé generace současné populace, ale prozatím ještě zejména v České republice není příliš znám. Jelikož se jedná v podstatě o nový styl, neexistuje velké množství literatury, která by popisovala a dokumentovala tento žánr. Postupně se rozvíjel z literatury a filmu, přecházel přes módu až do interiérového designu a je tedy možné, že se s ním budeme za pár let setkávat jako se součástí běžného života.

Síla steampunku je v repasování starých součástek strojů, díky čemuž vytváří originální kusy nábytku se zajímavou historií. Značnou nevýhodou je ovšem sehnání, těchto součástek a požadování řemeslné zručnosti pro vytvoření funkčního nábytku, od čehož se také následně odráží většinou vysoká cena daného výrobku. Z toho důvodu vznikají i výrobky, které víceméně jen napodobují staré výrobky, kvůli ekonomické a sériové výrobě, což ovšem zničí hlavní steampunkové kouzlo takového nábytku.

10. SUMMARY

From the studies that were based on the writing of the thesis shows that steampunk is constantly evolving in various sectors and countries. It appeals to different generations of the current population, but so far still mainly in the Czech Republic is not known. Whereas this is essentially a new style, there is no a large amount of literature that describes and documents the genre. Gradually it developed from the literature and the film, it crossed through fashion to interior design and it is possible that we will meet with him in a few years as a part of everyday life.

The force of steampunk is in the refurbishment of old machine parts, which creates the original pieces of furniture with an interesting history. A considerable disadvantage is to find these components and requiring craftsmanship to create functional furniture, from which subsequently also reflects the generally high price of the product. For this reason, are made the products, which more or less copy the old ones, because of economic and series production, which destroys the main steampunk charm of such furniture.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

DONOVAN, Art. *The art of steampunk: Extraordinary Devices and Ingenious Contraptions from the Leading Artists of the Steampunk Movement*. Revised Second Edition. East Petersburg: Fox Chapel Publishing, 2013. ISBN 978-156-5237-858.

DR. GRYMM WITH BARBE SAINT JOHN. *1000 steampunk creations: [neo-Victorian fashion, gear*. Beverly, Mass: Quarry Books, 2011. ISBN 978-159-2536-917.

VANDERMEER, Jeff a S CHAMBERS. *The steampunk bible: an illustrated guide to the world of imaginary airships, corsets and goggles, mad scientists, and strange literature*. New York: Abrams Image, c2011, 224 p. ISBN 978-081-0989-580.

STRAKOVÁ, Markéta. *Viktoriánský svět v současné fantastické literatuře: steampunk, urban fantasy a mang*, 2009.
DOI: www.phil.muni.cz/wucl/home/veda/projekty/strakova.doc.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

NAGY, Attila. 13 Designs That Bring Reclaimed Airplane Parts Into Your Home. In: *Gizmodo* [online]. 2014 [cit. 2016-04-24]. Dostupné z: <http://gizmodo.com/13-designs-that-bring-reclaimed-airplane-parts-into-you-1599116903>

Das Logbuch der Zeitreisenden. *Das Logbuch der Zeitreisenden* [online]. Thomas Saur, 2011 [cit. 2016-04-30]. Dostupné z: <http://www.zeitreiselogbuch.de/about.html>

PERSCHON, Mike. Disney and Steampunk. In: *Http://steampunkscholar.blogspot.cz/* [online]. 2010, 2010-03-10 [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://steampunkscholar.blogspot.cz/2010/03/disney-and-steampunk.html>

PERSCHON, Mike. Howl's Moving Castle: Hayao Miyazaki. In: *Steampunkscholar* [online]. 2010 [cit. 2016-03-26]. Dostupné z: <http://steampunkscholar.blogspot.cz/2010/06/howls-moving-castle-hayao-miyazaki-dir.html>

SIRKIN, Austin. Is Steampunk Really Going to Become More Popular, or Has It Already Peaked? In: *Http://steampunk.wonderhowto.com/* [online]. 2013 [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://steampunk.wonderhowto.com/forum/is-steampunk-really-going-become-more-popular-has-already-peaked-0141691/>

KULTURA21, Liberecký Aquapark je jediný vodní svět ve střední Evropě s designem ve stylu steampunku. Nyní ho zdobí nová panoramatická nástěnná malba. *Kultura21* [online]. 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.kultura21.cz/ostatni/12590-liberec-aquapark-babylon-nove-nastenne-malby-tz>

Relicta Design. *Relicta Design* [online]. Brussel, ©2012-2016 [cit. 2016-04-24]. Dostupné z: <http://www.relictadesign.com/>

Roche Bobois [online]. Roche Bobois, 2016 [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.roche-bobois.com/en-CA/product/astrolab-rectangular-dining-table>

Steampunk. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2015, 2015-11-26 [cit. 2015-12-03]. Dostupné z: <https://de.wikipedia.org/wiki/Steampunk>

Steampunk wikia [online]. [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://steampunk.wikia.com/wiki/Steampunk_Wiki

Steampunker [online]. Plauen: Alexander Schlesier, ©2010-2016 [cit. 2016-04-30]. Dostupné z: <http://steampunker.de/>

Marine Mine: The mine furniture [online]. Mati Karmin, 2016 [cit. 2016-05-06]. Dostupné z: <http://marinemine.com/>

NIGHTSDALE, Falkon. Steampunková koupelna Andre Rothblatta. In: *Steamzine* [online]. 2012 [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.steamzine.cz/steampunkova-koupelna-andre-rothblatta-2/>

GREYSHADE, Jonathan. The Nine Novels That Defined Steampunk. In: *The steampunk workshop* [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://steampunkworkshop.com/nine-novels-defined-steampunk/>

PEŠEK, Jan. V libereckém aquaparku stvořili unikátní katedrálu steampunku. *IDnes.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: http://liberec.idnes.cz/liberecky-aquapark-babylon-je-nove-vyzdoben-v-duchu-steampunku-psz-liberec-zpravy.aspx?c=A150730_173750_liberec-zpravy_tml

SLATT, Jake Von. Victorian Organ Command Desk & Steampunk Home Tour. In: *Steampunk Workshop* [online]. 2010 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://steampunkworkshop.com/organ-cockpit-desk/>

Wrench Works Custom [online]. 2013 [cit. 2016-05-01]. Dostupné z: <http://www.wrenchworkscustom.com/home.html>

SEZNAM OBRÁZKŮ:

<i>Obr. 1 Létající automobil.....</i>	<i>9</i>
<i>Zdroj: http://or1s.deviantart.com/art/retro-flying-car-488435913</i>	
<i>Obr. 2 Steampunkový konferenční stůl.....</i>	<i>10</i>
<i>Zdroj: https://cz.pinterest.com/pin/506303183080705874/</i>	
<i>Obr. 3 Diesel punkový psací stůl</i>	<i>11</i>
<i>Zdroj: https://cz.pinterest.com/pin/101823641545182237/</i>	
<i>Obr. 4 Zámek v oblacích.....</i>	<i>15</i>
<i>Zdroj:http://blogs.indiewire.com/theplaylist/from-best-to-worst-ranking-the-films-of-hayao-miyazaki-20140220</i>	
<i>Obr. 5 Steampunková móda pro muže</i>	<i>16</i>
<i>Zdroj: https://cz.pinterest.com/pin/252342385346917313/</i>	
<i>Obr. 6 Kolekce Prada</i>	<i>17</i>
<i>Zdroj: http://daman.co.id/prada-leading-men/</i>	
<i>Obr. 7 Aquapark Babylon</i>	<i>18</i>
<i>Zdroj:http://www.aquainfo.cz/clanek/prazdniny-plne-zazitku-vaquaparku-centra-babylon/</i>	
<i>Obr. 8 Steampunk Prague.....</i>	<i>19</i>
<i>Zdroj:https://www.tripadvisor.cz/LocationPhotoDirectLink-g274707-d8712094-i154615336-Steampunk_Prague-Prague_Bohemia.html</i>	
<i>Obr. 9 Bar Progress.....</i>	<i>20</i>
<i>Zdroj: http://www.homepix.cz/magazin/steampunk-bar-progress/1001553</i>	
<i>Obr. 10 Cross club.....</i>	<i>21</i>
<i>Zdroj: http://www.expats.cz/prague/article/bar-reviews/cross-club/</i>	
<i>Obr. 11 Hospoda Schrott</i>	<i>21</i>
<i>Zdroj: https://www.facebook.com/schrottbrno/?fref=ts</i>	

<i>Obr. 12 Industriální interiér</i>	<i>22</i>
<i>Zdroj: http://www.blogamorarosa.com/2016/01/decor-estilo-industrial.html</i>	
<i>Obr. 13 Cyberpunk</i>	<i>23</i>
<i>Zdroj: http://elementemagazine.com/art-creating-visceral-cyber-punkish-video-game-environs/</i>	
<i>Obr. 14 Retro styl v interiéru</i>	<i>24</i>
<i>Zdroj: http://www.icmimaritasarim.com.tr/retro-tarzi-yasam-odasi-tasarimlari.html</i>	
<i>Obr. 15 Desk2506</i>	<i>25</i>
<i>Zdroj: http://furnsoc.org/author/jwaraksa/</i>	
<i>Obr. 16 Konferenční stůl od J.W.Kinsey</i>	<i>26</i>
<i>Zdroj: https://cz.pinterest.com/pin/410390584766848723/</i>	
<i>Obr. 17 Počítačový stůl</i>	<i>27</i>
<i>Zdroj: http://steampunkworkshop.com/organ-cockpit-desk/</i>	
<i>Obr. 18 Kuchyňský pult z tiskařského stolu</i>	<i>28</i>
<i>Zdroj: http://steampunkworkshop.com/visit-steampunked-home/</i>	
<i>Obr. 19 Steampunková koupelna</i>	<i>29</i>
<i>Zdroj: http://www.steamzine.cz/steampunkova-koupelna-andre-rothblatta-2/</i>	
<i>Obr. 20 Astrolab Dining Table</i>	<i>30</i>
<i>Zdroj: http://www.roche-bobois.com/en-CA/product/astrolab-rectangular-dining-table</i>	
<i>Obr. 21 Aviator chair.....</i>	<i>31</i>
<i>Zdroj: http://gizmodo.com/13-designs-that-bring-reclaimed-airplane-parts-into-you-1599116903</i>	
<i>Obr. 22 Kolekce Aviator</i>	<i>32</i>
<i>Zdroj: http://gizmodo.com/13-designs-that-bring-reclaimed-airplane-parts-into-you-1599116903</i>	
<i>Obr. 23 Rosario Gallina a Tiziano Rutilo</i>	<i>33</i>
<i>Zdroj: http://www.lesoir.be/115868/article/styles/deco-design/2012-11-08/des-entr%C3%A9es-r%C3%A9acteurs-boeing-transform%C3%A9es-en-jacuzzi-en-bar</i>	

- Obr. 24 Relicta Design 34*
Zdroj: <http://www.etvonweb.be/29553-relicta-design-fusion-entre-aeronautique-et-design-dinterieur>
- Obr. 25 Počítačový stůl od Alexander Schlesier 35*
Zdroj: <https://cz.pinterest.com/pin/166633254937188368/>
- Obr. 26 Konferenční stůl od Justina Osborna 36*
Zdroj: <https://www.etsy.com/shop/WrenchWorksCustom>
- Obr. 27 Minový nábytek..... 37*
Zdroj: <http://www.lostateminor.com/2010/10/28/steampunk-furniture-by-mati-karmin/>